
Autisme & Camoufleren

Een overzicht van de kennis tot nu

Wikke van der Putten

UNIVERSITEIT VAN AMSTERDAM

Doel van de bijeenkomst

---

1. Wat is er bekend over camoufleren in de wetenschappelijke literatuur?
2. Is camouflage een relevant onderwerp voor autistische vrouwen?

Waar denk je aan bij “camoufleren”?

Ga naar:

www.menti.com en gebruik de code 6666 3823

Camoufleren...

Wat is camoufleren?

- Gebruiken van (on)bewuste strategieën om autisme kenmerken te verbergen (Hull et al., 2017)
  - Lijstjes maken van vragen om te stellen
  - Imiteren van gedrag van anderen
  - Een ander persona aannemen
  - Bepaalde bewegingen onderdrukken
- Definitie gaat uit van autisme, maar autisme specifiek?
  - Nee, niet autisme specifiek! (Lai et al., 2020)
- Verschillende termen worden gebruikt:
  - Camoufleren, compenseren, maskeren, assimileren, passing as non-autistic, adaptive morphing etc. (Libsack et al., 2021)

Waarom camoufleren?

- Verbinding maken en bij een groep horen (Hull et al., 2017)
- Camoufleren kan helpen bij (Libsack et al., 2021)
  - het leggen van sociale contacten
  - het behalen van een opleiding
  - het vinden en behouden van werk
- Reactie op ervaren van stigma rondom autisme (Pearson & Rose, 2020)
  - Samenhang camoufleren en autisme gerelateerd stigma (Perry et al., 2021)

Hoe meet je camouflage?

- Semi-gestructureerde interviews
  - Kwalitatieve informatie (Bargiela et al., 2016; Hull et al., 2017; Livingston et al., 2019)
- Verschil interne status en externe presentatie
  - AQ vs ADOS-2 (Lai et al., 2016)
  - Theory of mind vs ADOS-2 (Livingston et al., 2020)
  - Discussie over validiteit (Fombonne, 2020; Lai et al., 2020; Williams, 2021)
- Zelfrapportage vragenlijsten
  - Compensation checklist (Livingston et al., 2020)
  - CAT-Q (Hull et al., 2019)

Hoe meet je camouflage?

- Camouflaging Autistic Traits Questionnaire (CAT-Q; Hull et al., 2019)
  - 25 items; geheel mee oneens (1) tot geheel mee eens (7)
  - Drie subschalen:
    - Compenseren: strategieën gebruiken om te compenseren voor sociale moeilijkheden.
    - Maskeren: Het verbergen van autisme kenmerken.
    - Assimileren: Jezelf aanpassen aan anderen in sociale situaties om niet op te vallen.
  - Voldoende/goede psychometrische kwaliteiten
  - Nederlandse vertaling: CAT-Q-NL (van der Putten et al., in prep; Agelink van Rentergem, Radhoe & Geurts, 2018)

Gevolgen van camoufleren?

Ga naar:
www.menti.com en gebruik de code 6666 3823

Gevolgen van camoufleren?

- Positieve gevolgen van camoufleren
- Camoufleren kan leiden tot (Libsack et al., 2021)
  - verminderd zelfvertrouwen
  - vermoeidheid en psychische klachten
  - het stellen van een late of onjuiste diagnose
  - het niet vinden van goed aansluitende zorg
- Camouflage lijkt samen te hangen met:
  - Verhoogde depressieve klachten (Lai et al., 2016; Cage et al., 2018; Hull et al., 2019; Hull et al., 2021)
  - Verhoogde angstklachten (Cage et al., 2019; Hull et al., 2019; Livingston et al., 2019 ; Hull et al., 2021)
  - Verlaagd algemeen welzijn (Hull et al., 2019)
  - Verhoogde suïcidaliteit (Cassidy et al., 2019; Beck et al., 2020)

Gevolgen van camoufleren

- Nog geen causaal verband (oorzaak-gevolg) onderzocht!
- Resultaten wisselen per studie → heterogeniteit?
- Implicaties voor behandeling?

Camoufleren: sekseverschillen?

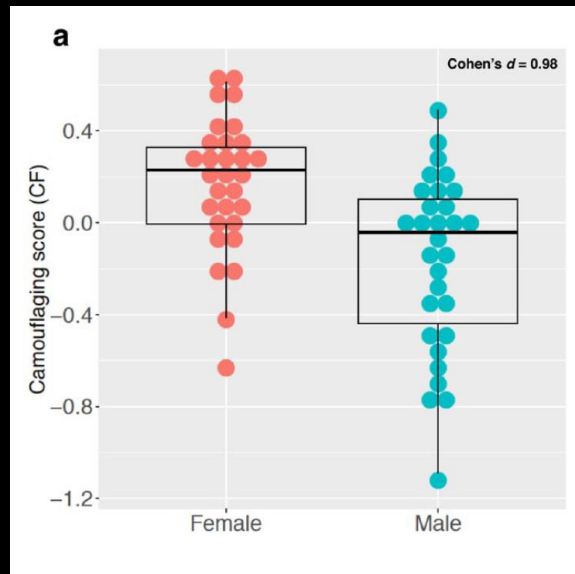

- Genoemd als (mede)oorzaak voor late/mis diagnoses autisme bij vrouwen. (Bargiela et al., 2016)
- Meer camouflage bij vrouwen door:
  - Sociale verwachtingen voor meisjes/vrouwen (Hull et al., 2020)
  - Sociale klimaat vrouwen sluit beter aan op camouflage (Dean et al., 2017)
- Onderdeel van Female Autism Phenotype? (Hull et al., 2020)
  - Is dat passend/ wenselijk?

Camoufleren: sekseverschillen?

- Vrouwen lijken meer te camoufleren, maar resultaten wisselen (Cook et al., 2020)
  - Mannen camoufleren dus ook!
  - Camouflage vaak onderzocht bij vrouwen (Libsack et al., 2021)
  - Gender normen/ stereotypen rondom camouflage (Pearson & Rose, 2020)

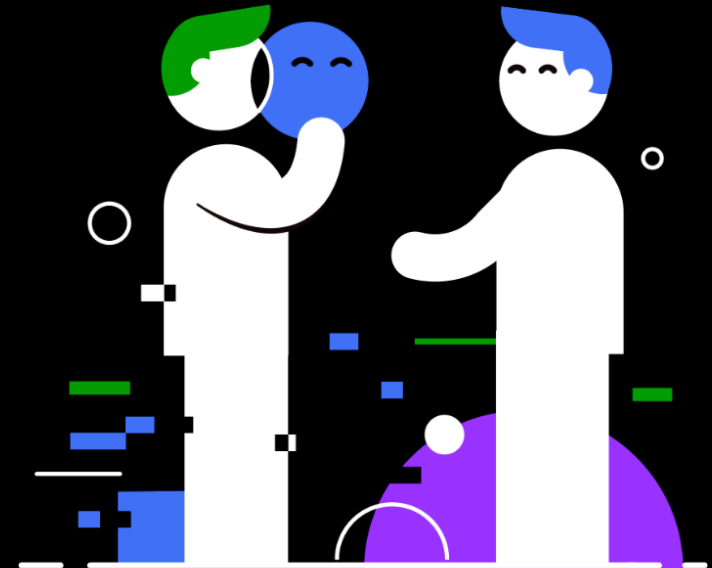
Lai et al., 2016

Conclusies

- Camouflage is een belangrijk onderwerp voor autistische vrouwen & mannen.
  - en waarschijnlijk voor veel meer mensen!
- CAT-Q(-NL) kan inzicht geven in de mate van camouflage bij mensen met autisme.
  - Validiteit moet verder onderzocht worden
- Camouflage lijkt samen te hangen met psychische klachten.
  - Longitudinaal onderzoek nodig

Bedankt voor jullie aandacht

Met dank aan

&

Onze oudere/autistische meedenkers
en alle deelnemers van het onderzoek

Sarr
Autisme Rotterdam

